

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 429/2023-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátskou kanceláriou Dentons Europe CS LLP prostredníctvom Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Tostš/10/2023 z 30. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 9 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, požaduje bezodkladné prepustenie z väzby na slobodu, priznanie finančného zadosťučinenia 7 000 eur a priznanie náhrady trov konania.

2. Vyšetrovateľ Policajného zboru 26. apríla 2023 vydal uznesenie ČVS: PPZ-306/NKA-BA3-2021, ktorým vzniesol obvinenie (okrem iných) aj sťažovateľovi:

(a) v bode 1 pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona (ďalej len „TZ“), kde vyšetrovateľ uvádza, že sťažovateľ má byť druhým najvyšším postaveným členom zločineckej skupiny zloženej najmä z ozbrojených príslušníkov Finančnej správy Slovenskej republiky (ďalej len „finančná správa“) [konkrétne Colného úradu [REDACTED] (ďalej len „SCÚ [REDACTED]“)], pričom má priamo alebo nepriamo prostredníctvom nižšie postavených členov tejto zločineckej skupiny riadiť a koordinovať činnosť členov tak, aby si navzájom neprekážali, aby nedošlo k odhaleniu

ich trestnej činnosti, má viesť zoznam chránených podnikateľských subjektov, u ktorých nemôžu nižšie postavení členovia vykonávať kontroly bez jeho súhlasu, a to najmä v súvislosti s kontrolami na úseku elektronických registračných pokladníc (ďalej len „ERP“). Sťažovateľ mal v prípade, ak sa konala kontrola u tzv. chráneného podnikateľského subjektu, zabezpečiť (osobne, telefonicky alebo prostredníctvom aplikácie SIGNAL), aby sa od kontroly upustilo alebo aby bola vykonaná v prospech takého subjektu a vykázaná ako „negatívna“. Sťažovateľ mal získavať informácie o oznámenej trestnej činnosti zločineckej skupiny vrátane informácií o činnosti a pohybe príslušníkov kontrolných a inšpekčných orgánov Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky v rámci teritória SCÚ [REDAKOVANÉ] a následne takto získané informácie využívať pre účely zjednotenia postupu, zladenia výpovedí a prípravy obhajoby. Zločinecká skupina mala byť založená pre účely páchania trestnej činnosti, konkrétne páchania trestného činu vydierania (§ 189 TZ), zneužívania právomoci verejného činiteľa (§ 326 TZ), prijímania úplatku (§ 329 TZ), ako aj ďalších trestných činov páchaných v súvislosti s výkonom oprávnení príslušníka finančnej správy;

- (b) v bode 7 pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a c) a ods. 2 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. f) TZ spáchaného formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. a) TZ v postavení organizátora, a to v súvislosti s kontrolou prevádzky [REDAKOVANÉ], kde si obvinený [REDAKOVANÉ] (ako člen zločineckej skupiny a zároveň ozbrojený príslušník finančnej správy) 21. júla 2022 objednal Coca-Colu, za ktorú zaplatil a za túto platbu mu bol riadne a včas vystavený pokladničný doklad, ktorý si však neprevzal, jeho vydanie ignoroval a obsluhu uviedol, že vystavili a nezaevidovali pokladničný doklad, a dopustili sa preto správneho deliktu. Zodpovedného zamestnanca potom vyzval, aby sa dostavil k jeho služobnému motorovému vozidlu, kde záležitosť doriešia. V tom čase dosiaľ nezistená osoba („[REDAKOVANÉ]“) kontaktovala sťažovateľa a pýtala sa ho, že či môže byť chalan z [REDAKOVANÉ] na kúpalisku, a uviedla mu, že je u nich problém a nech ho vyrieši. Podľa uznesenia o vznesení obvinenia sťažovateľ presne nezisteným spôsobom (najmä prostredníctvom aplikácie SIGNAL) kontaktoval iného člena zločineckej skupiny (kpt. Mgr. Romana Sabjána) a odovzdal mu inštrukcie, ako vec vybaviť a ako ďalej pri kontrole postupovať, najmä, že ide o prevádzku, kde sa nemôžu vykonávať kontroly a kde je podnikateľský subjekt pod jeho ochranou. Následne mal sťažovateľ vykonať zatiaľ nezistené opatrenia, aby nrap. Zoltán Szabados z miesta kontroly odišiel, a to bez spísania zápisnice o kontrole a evidencie do informačných systémov Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, pričom uvedené si sťažovateľ následne preveril a kontaktoval osobu „[REDAKOVANÉ]“ a pýtal sa, že čo u nich včera bolo, pretože v systéme nič nevidí, čím zároveň informoval podnikateľský subjekt o spôsobe vykonania a zabezpečenia ochrany poskytovanej zločineckou skupinou.

3. Následne boli vykonané zaisťovacie úkony, v rámci ktorých bola obmedzená osobná sloboda podozrivých osôb. Sťažovateľ bol zadržaný 4. mája 2023 o 3.05 h.

4. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podal (aj) voči sťažovateľovi 5. mája 2023 o 22.41 h na Špecializovanom trestnom súde (ďalej len „ŠTS“) návrh na vzatie do väzby č. k. VII/3 Gv 57/22/1000-30, a to z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku (ďalej aj „TP“) (kolúzna a preventívna väzba).

5. Sudkyňa pre prípravné konanie ŠTS uznesením č. k. 4Tp/12/2023 zo 6. mája 2023 rozhodla o tomto návrhu prokurátora tak, že vo výroku II podľa § 87 ods. 2 TP z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP zobrala sťažovateľa do väzby, pričom lehota začala plynúť od 4. mája 2023 o 3.05 h a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave. Vo výroku V rozhodla, že na trvanie väzby sťažovateľa z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP sa použije lehota väzby podľa § 76 ods. 9 TP. Písomný sľub sťažovateľa neprijala (výrok IX) a väzbu nenahradila ani dohľadom probačného a mediačného úradníka (výrok VII).

6. O sťažnosti sťažovateľa proti tomuto uzneseniu rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že sťažnosť zamietol. Najvyšší súd konštatoval, že v súčasnom prvotnom štádiu trestného konania sú skutky uvedené v uznesení o vznesení obvinenia založené na tam uvedených dôkazoch, postačujúce na vyslovenie záveru, že v preskúmvanej veci je daná základná materiálna podmienka pre vzatie obvinených do väzby – dôvodné podozrenie zo spáchania skutkov kladených im za vinu. Skutky, ktoré sa obvineným kladú za vinu, podľa najvyššieho súdu majú znaky trestných činov tak, ako ich ustálila aj sudkyňa pre prípravné konanie (v body 32 – 33 uznesenia ŠTS). Plne sa stotožnil aj so záverom sudkyne pre prípravné konanie o existencii dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP, dôvodiac závažnosťou trestnej činnosti, pre ktorú bolo obvineným vznesené obvinenie, ovplyvnenej konaním spočívajúcim v členstve v zločineckej skupine či činnosťou pre zločineckú skupinu s tým, že samotný rozsah a charakter trestnej činnosti, mechanizmus fungovania zločineckej skupiny a jej dlhodobejšie trvanie závažnosť trestnej činnosti znásobuje. Bolo zistené riziko, že by v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti a v snahe vyhnúť sa trestu navzájom koordinovali výpovede, dohovárali si skutočnosti a fakty v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti. Zároveň ani najvyšší súd nezistil dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP, prihliadajúc predovšetkým na to, že všetci obvinení boli dočasne postavení mimo službu, pričom ich trestná činnosť sa odvíjala práve od existencie ich postavenia.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta, že na to, aby bolo možné obvineného vziať do väzby, musí okrem formálnych náležitostí existovať aj tzv. dvojité materiálne predpoklady vzatia do väzby, a to dôvodnosť obvinenia a dôvodnosť väzby. Oba materiálne predpoklady boli podľa sťažovateľa v napadnutom uznesení posúdené nesprávne. Uvádza, že prinajmenšom v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia javí obvinenie sťažovateľa znaky účelovej nadkvalifikácie, aby sa na sťažovateľa nevzťahovali prísnejšie zákonné obmedzenia kolúznej väzby, kde sa na obvineného stíhaného pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny nevzťahuje obmedzenie trvania kolúznej väzby.

8. Podľa sťažovateľa nebola naplnená základná podmienka väzby podľa § 71 ods. 1 TP, pretože chýba dôvodnosť obvinenia. Všetky podozrenia sú podľa sťažovateľa založené len na výpovedi dvoch svedkov (konkrétne utajeného svedka a policajného agenta [REDACTED], ktorý mal uviesť len to, čo mu niekto iný povedal) a tvrdení obvineného [REDACTED], ktorý rovnako všetky podozrenia len od niekoho počul. Pokiaľ ide o záznamy z informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“), tieto mali byť zo strany orgánov činných v trestnom konaní nesprávne vyhodnotené a obvinený k nim poskytol rozumné vysvetlenie. Sťažovateľ

je toho názoru, že v uznesení o vznesení obvinenia sa ocitol len preto, že zastával vedúcu funkciu, a podozrenia orgánov činných v trestnom konaní sú založené skôr na predpokladoch (prezumpcia vedomosti, prezumpcia viny) než na reálnych dôkazoch.

9. Utajeným svedkom má byť osoba, ktorá dlhodobo vystupuje voči sťažovateľovi nepriateľsky, pretože na poste vedúceho SCÚ [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] by údajne rada videla svoju manželku. Podľa sťažovateľa ide o osobu nedôveryhodnú, ktorá opakovane klame. To, že sťažovateľ bol vedúcim SCÚ, neznamená automaticky, že o praktikách ostatných zamestnancov stanice vedel. Podľa sťažovateľa dokonca z vykonaného dokazovania vyplýva práve opak. Z výsluchov jednoznačne vyplýva, že nižšie postavení členovia údajnej zločineckej skupiny sťažovateľa nevnímali ako svojho nadriadeného člena ani ako člena údajnej zločineckej skupiny. S obvineným [REDAKOVANÉ] mal výlučne pracovný vzťah a nie je pravda, že práve vďaka nemu bol do funkcie dosadený. Sťažovateľ tvrdí, že na trestnej činnosti sa nepodieľal a ani o nej nevedel. Poukazuje pritom najmä na to, že podľa jeho názoru prepisy záznamov z ITP orgány činné v trestnom konaní nesprávne vyhodnotili – nevedia, aké sú právomoci SCÚ, tieto si nezistili, a ITP preto vyhodnotili vo svetle toho, čo v nich chceli vidieť (trestnú činnosť).

10. Sťažovateľovi je kladené za vinu, že mal získavať informácie o hroziacom trestnom stíhaní pre skupinu, avšak nikde nie je uvedené, ako mal tieto informácie získavať, odkiaľ, od koho a podobne. Rovnako sa nikde neuvádza, aký finančný prospech mal sťažovateľ z celej údajnej trestnej činnosti získať. Sťažovateľ pritom neprofitoval ani z údajného jedla a pitia v rôznych prevádzkach, pretože je vegetarián a dlhodobo sa stravuje prevažne domácou stravou.

11. Sťažovateľ uvádza, že na vznesenie obvinenia postačuje preukázanie jeho dôvodnosti na úrovni „dostatočne odôvodneného záveru“ o tom, že trestný čin spáchala určitá osoba, pričom o tomto závere nemôžu existovať dôvodné pochybnosti. Avšak na to, aby takýto záver mohol spĺňať zákonnú podmienku, musia byť splnené dve podmienky: (i) musí mať oporu v dosiaľ zadovážených dôkazoch a (ii) nesmie byť zadováženými dôkazmi vyvrátený alebo dôvodne spochybnený. Poukazuje na to, že pri rozhodovaní o jeho väzobnom stíhaní poskytol najvyššiemu súdu mnohé dôkazy, argumenty a návrhy, ktoré však najvyšší súd vôbec nezohľadnil.

12. Pokiaľ ide o obvinenie sťažovateľa zo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa (bod 7 uznesenia o vznesení obvinenia), tento skutok podľa sťažovateľa nie je preukázaný a tak, ako je v uznesení o vznesení obvinenia opísaný, nevykazuje znaky uvedeného trestného činu. Vyšetrovateľ podľa sťažovateľa naplnenie skutkovej podstaty tohto zločinu nepreukázal. Selektívne zhodnotil dôkazy a ignoroval dôkazy v prospech sťažovateľa a rovnaké závery nekriticky prevzali všeobecné súdy.

13. Vyšetrovateľom uvádzané ZOI č. 114, 115, 116, 117 a 118 podľa sťažovateľa nepreukazujú naplnenie znakov zločinu zneužitia právomoci verejného činiteľa – sťažovateľ ich vierohodne a rozumne vysvetlil a jasne z toho vyplýva, že sa do žiadnej trestnej činnosti nezapojil. Preveril iba oznámenie, ktoré dostal od osoby „[REDAKOVANÉ]“, ktorá sa sťažovala na postup obvineného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] – teda vo veci sa angažoval len v záujme preverenia údajného neštandardného postupu podriadeného v teréne. O domnienku ide, aj pokiaľ ide o kontaktovanie obvinených cez aplikáciu SIGNAL, pri ktorých vyšetrovateľ podľa sťažovateľa len nepodložené prezumuje, že súviseli s trestnou činnosťou.

14. Konanie sťažovateľa, ktoré majú už spomínané ITP preukazovať, nie je výkonom právomoci verejného činiteľa – v skutku podľa bodu 7 napadnutého uznesenia nebolo zo strany sťažovateľa voči žiadnej osobe uplatnené žiadne mocenské oprávnenie ani nešlo o mocenské rozhodovanie. Sťažovateľ kontrolu v prevádzke [REDAKOVANÉ] nijako neovplyvnil, žiadnu svoju povinnosť neopomenul a iba sa informoval o konaní svojho podriadeného. Rovnako absentuje akékoľvek preukázanie úmyslu sťažovateľa spôsobiť škodu alebo zadovážiť sebe, alebo inému neoprávnený prospech.

15. Sťažovateľ namieta aj dôvodnosť samotnej väzby, pretože podľa neho z jeho konania nevyplýva žiadna obava, že by pôsobil na svedkov alebo spoluobvinených, a žiadne relevantné skutočnosti podľa neho nekonštatoval ani súd.

16. Upozorňuje, že svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sťažovateľa vo svojich výpovediach nespomínali a sťažovateľ nemá žiadny dôvod ich ovplyvňovať. Všetci svedkovia, ktorí boli vypočutí, boli poškodení konaním colníkov, ktorí boli v teréne, a preto nie je odôvodnený predpoklad, že by títo svedkovia vypovedali aj o sťažovateľovi. Utajeného svedka rovnako ovplyvňovať nemôže, pretože (i) svedok je utajený, alebo (ii) ak je domnienka sťažovateľa správna a utajeným svedkom je [REDAKOVANÉ], tak ho sťažovateľ nemá ako ovplyvniť, pretože ten je voči nemu nenávisťne naladený, a aj tak by za ním nešiel, pretože má obavu, že by ho fyzicky napadol. Nemá ako ovplyvňovať ani agenta, pretože ho nepozná a nemá na to ani žiadny dôvod.

17. Ak má podľa ŠTS kolúzny dôvod spočívať v tom, že zastával riadiacu pozíciu, a preto bude kontaktovať príslušníkov na rádových pracovných pozíciách či subjekty, ktoré spadali do kontrolnej činnosti SCÚ, rozhodujúce podľa sťažovateľa je, že o trestnej činnosti podriadených nevedel.

18. Napadnutým uznesením najvyšší súd nenahradil väzbu písomným sľubom obvineného a ani dohľadom probačného a mediačného úradníka s odôvodnením, že nahradenie väzby je vylúčené *ex lege*, pričom tieto závery sú strohé a nepreskúmateľné, a preto je rozhodnutie najvyššieho súdu v tejto často nepreskúmateľné. Názor o nemožnosti nahradenia väzby v prípade dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP pritom už bol prekonaný (pozri uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3Tost/35/2015 z 19. novembra 2015).

19. Sťažovateľ ďalej namieta aj absenciu testu proporcionality väzby (v zmysle nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 38/01), pričom toto opomenutie má byť o to závažnejšie, že sťažovateľ trpel v čase vzatia do väzby depresiami a úzkosťami a bol na udržiavacej liečbe predpísanej psychiatrom. Podľa sťažovateľa je zrejmé, že s ohľadom na jeho osobu (ako bezúhonného občana, ktorý bohužiaľ trpí závažnými úzkostnými stavmi) sú intenzita a následky zásahu do jeho osobnej slobody tak silné, že sú zjavne neprimerané k eventuálnej miere zvýšenia rizika kolúzneho správania.

20. Najvyšší súd podľa sťažovateľa nevyhodnotil skutkový stav veci objektívne, nezohľadnil námietky a argumenty sťažovateľa ani výpovede spoluobvinených, ktoré boli v prospech sťažovateľa. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je podľa sťažovateľa paušálne a stereotypne formulované.

21. Sťažovateľ požaduje priznanie finančného zadosťučinenia, pretože samotné zrušenie napadnutého rozhodnutia je nedostatočnou nápravou. Vzatie do väzby malo na sťažovateľa mimoriadne závažné účinky – sťažovateľ trpí depresiami a úzkosťami, na ktoré je liečený psychiatrom. Počas doby strávenej vo väzbe nemôže pracovať a s ohľadom na nedôvodné trestné stíhanie nemá v úmysle ďalej pracovať na SCÚ [REDAKOVANÉ], a bude preto potrebovať aj ďalší čas na zaradenie do pracovného života. Pri predpokladanom päťmesačnom znemožnení pracovnej činnosti sa finančná ujma šplhá do tisícok eur. Finančné zadosťučinenie by malo aspoň čiastočne nahradiť sťažovateľovi ušlý príjem a zároveň náklady, ktoré bude musieť vynaložiť v súvislosti s vážnym zhoršením jeho zdravotného stavu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

22. Z podanej ústavnej sťažnosti možno zosumarizovať tieto okruhy námietok, ktorými sťažovateľ zdôvodňuje porušenie svojich práv: (i) nedôvodnosť samotného obvinenia, a to jednak vo vzťahu k obvineniu zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny (skutok 1), ako aj vo vzťahu k obvineniu zo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa (skutok 7), (ii) nedôvodnosť väzby a (iv) absencia testu proporcionality a aplikácie doktríny zosilnených dôvodov pri rozhodovaní o trvaní väzby.

23. Ústavný súd už opakovane judikoval, že príslušná právna úprava týkajúca sa väzby obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Obdobne aj čl. 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby k pozbaveniu osobnej slobody došlo „*v súlade s konaním ustanoveným zákonom*“, a každé dohovorom prípustné pozbavenie osobnej slobody [čl. 5 ods. 1 písm. a) až f)] musí byť „*zákonné*“. Dohovor tu teda priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, č. 21915/93, bod 43]. Z už vyslovených právnych názorov ústavného súdu možno vyvodiť, že z hľadiska rozsahu práv garantovaných prostredníctvom čl. 17 ústavy a práv vyplývajúcich z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru neexistujú medzi týmito právami zásadné rozdiely, keďže ustanovenia čl. 17 ústavy zahŕňajú aj práva vyplývajúce z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (napr. III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, IV. ÚS 181/07).

24. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že každé pozbavenie slobody musí byť zákonné a zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy (ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli) (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00), pričom požiadavku obsiahnutú v tomto článku nemožno definovať *in abstracto*, ale podľa okolností každej veci vrátane toho, čo je uvedené v ústavnej sťažnosti (I. ÚS 109/03). Úlohou ústavného súdu nie je hodnotiť skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, aby uprednostnil jedno rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený osobnej slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie (I. ÚS 165/02).

25. Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodov a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. (a) či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie,

(b) rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, (c) o väzbe rozhodoval súd, (d) obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) TP, alebo okolnosti uvedené v § 71 ods. 2 TP, a či osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02). Úlohou ústavného súdu je tiež sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 465/2011). Ústavný súd nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ak ich z ústavného hľadiska možno pokladať za akceptovateľné a udržateľné.

III.1. K dôvodnosti obvinenia uvedeného v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia (zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny):

26. Sťažovateľ v prvom rade namieta, že jeho obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 TZ za skutok uvedený v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia je nedôvodné – ani jeden zo skutkov, tak, ako ich popísal vyšetrovateľ v uznesení o vznesení obvinenia, podľa sťažovateľa nie je preukázaný a nie je ani trestným činom. Obvinenia voči nemu sú podľa neho odôvodnené len tým, že zastával vedúcu funkciu.

27. Z podanej ústavnej sťažnosti teda vyplýva, že sťažovateľ nenamieta existenciu zločineckej skupiny (s pracovným názvom „██████████“) sformovanej z bývalých, ako aj súčasných ozbrojených príslušníkov finančnej správy zaradených na SCÚ ██████████, ale to, že sťažovateľ nebol jej členom (*de facto* namieta, že o tom, čo sa dialo na SCÚ ██████████, nevedel). Zásadné pre posúdenie dôvodnosti vzatia sťažovateľa do väzby bude teda to, či a ako sa súdy pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa vysporiadali s dôkazmi získanými orgánmi činnými v trestnom konaní a tým, či dostatočne odôvodňujú podozrenie voči sťažovateľovi (berúc do úvahy, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou, pretože takéto hodnotenie je vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej).

28. Orgány činné v trestnom konaní a príslušné súdy vzatie sťažovateľa do väzby odôvodnili nasledujúcimi skutočnosťami:

- sťažovateľ mal mať subjektívnu vedomosť o tom, ako prebiehajú kontroly ERP – za hlavné dôkazy vyšetrovateľ označil skutočnosti popísané v bode 7 uznesenia o vznesení obvinenia tak, ako vyplývajú zo ZOI č. 114, 115, 116, 117 a 118 z 21. júla 2022 a 22. júla 2022 vykonaných v akcii s krycím názvom ██████████ ako aj zo ZOI č. 54, 55 z 21. júla 2022 vykonaných v akcii s krycím názvom ██████████ (je zrejmé, že ZOI č. 54 a 55 sa dotýkajú postavenia obvineného ██████████, pozn.). Z uvedených záznamov z ITP podľa vyšetrovateľa vyplýva, akým spôsobom fungovalo odovzdávanie informácie a pokynov od chráneného subjektu k sťažovateľovi, ktorý mal následne odovzdať pokyny obvinenému ██████████ a ten ich mal odovzdať ██████████, ktorý následne od kontroly na mieste upustil, a to bez toho, aby spísal zápisnicu. Z týchto hovorov má vyplývať, ako osoba menom „██████████“ kontaktuje sťažovateľa v súvislosti s kontrolou v prevádzke ██████████ ██████████. Za zmienku stojí skutočnosť, že v prípade tejto prevádzky bola zaznamenaná len jedna kontrola zo strany príslušníkov SCÚ ██████████,

a to 3. apríla 2016, pričom členom hliadky bol sťažovateľ, a to s negatívnym výsledkom (pozri str. 147 uznesenia o vznesení obvinenia);

- prokurátor v návrhu na vzatie do väzby podporne poukazuje tiež na prepis č. 5 z ITP pod krycím názvom [REDAKOVANÉ] z 10. januára 2022, ktorý zachytáva rozhovor dvoch mužov (jedným z nich má byť sťažovateľ, pozn.). *«Prvý muž hovorí, že mu chcel ešte povedať, že kebyže náhodou natrafiť na takého niekoho, že to je jeho známy, alebo [REDAKOVANÉ] alebo niekoho „... tak nevolaj mi, len ma prezvoň. Raz ma prezvoníš, ja už viem. S kým sa bavím, pičoviny, povyplachujem ho.“ Druhý muž odpovedá, že no dobre. Prvý muž hovorí, že „Keď náhodou [REDAKOVANÉ] Každý máme známych. Náhodou, náhoda je sviňa.“ Časť rozhovoru je nezrozumiteľná, prvý muž pokračuje a hovorí, že: „Koho? Keď náhodou niečo, nemusíš mi volať. Prezvoníš. Aj [REDAKOVANÉ] som už práve hovoril. Nevolaj, nič mi nehovor. Som vonku na prípade, nie som kokot. Prezvoníš ma... nerozumieť... nevolaj... nerozumieť... nič... nerozumieť. Prezvoníš ma, koniec. Už viem, že čo je. Bum, bum, vynaflašujem a idem do piče odtiaľ“.*» Z uvedeného má vyplývať, že sťažovateľ mal subjektívnu vedomosť o alternatívnom spôsobe vybavenia veci;
- vyšetrovateľ ďalej v uznesení o vznesení obvinenia poukazuje na výpoveď agenta a obvineného [REDAKOVANÉ], ktorý agentovi opisoval štruktúru skupiny s tým, že sťažovateľ má dostávať „držhubné“, aby bol ticho;
- úlohou sťažovateľa podľa vyšetrovateľa bolo zakrývať trestnú činnosť nižšie postavených členov zločineckej skupiny, o čom majú svedčiť ZOI č. 71, 72, 73 z ITP pod krycím názvom [REDAKOVANÉ] z 18. októbra 2022, ktoré zachytávajú vyťažovanie sťažovateľa inšpekčnými orgánmi finančnej správy. Napriek tomu, že podľa vyšetrovateľa z predložených dôkazov vyplýva, že sťažovateľ vedel o kontrole v prevádzke [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], pred inšpekciou tieto informácie zatajil. Ďalej poukazuje na ZOI č. 68 a 69 v akcii pod krycím názvom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] z ktorého má vyplývať, že sťažovateľ mal prehľad presne o tom, čo, kde, kedy a ako sa stalo a tiež mal doslova „online“ informáciu o tom, že osoba je operatívne vyťažovaná príslušníkmi inšpekčných orgánov, ako aj to, čo sa chystá uviesť, či dokonca, že je celá udalosť nahratá prostredníctvom kamier. Podľa prokurátora: *«Zo skutočností, ktoré boli do spisu zabezpečené a sú podrobne popísané v odôvodnení uznesení o vznesení obvinenia, je dostatočne preukázané, že obvinený získava informácie „z prostredia“, má informátorov, minimálne v prípade poškodeného [REDAKOVANÉ] aktívne zisťoval čo sa stalo a mal k dispozícii osobu, ktorá mu uviedla, že sú už pri poškodenom príslušníci Finančnej správy Slovenskej republiky a idú ho vyťažovať.»*;
- podľa prokurátora výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ďalej potvrdila, že existuje celá séria trestnej činnosti SCÚ [REDAKOVANÉ] ako celku, a to v súvislosti s ukladaním pokút za skutkovú podstatu „neuposlušnutia výzvy colníka“, teda tzv. „L-ká“, kedy sa ukladali pokuty za prekročenie váhy vozidla či jazdné súpravy, a to napriek tomu, že colník nie je oprávnený takýto druh priestupku či správneho deliktu prejednať a postihovať. Podľa prokurátora nie je možné, aby „takáto séria skutkov, či trestnej činnosti bola vykonávaná individuálne, naopak je zrejmé, že ide o hromadné konanie, ktoré je systematické a musí byť riadené vyššími článkami“.;

- ďalej prokurátor odkazuje na hovor č. 226 (ZOI č. 10 z ITP pod krycím názvom [REDAKOVANÉ] z 28. januára 2022, z ktorého podľa prokurátora vyplýva, že sťažovateľ aktívne zisťoval, aké sú nálady medzi podnikateľmi a že tiež, čo to počul. Podľa neho *«Neobstojí teda obhajobné tvrdenie obvineného, že z titulu jeho pozície nemohol konkrétne vedieť, „čo sa robí na ulici.“ Vyšetrovateľ PZ ani nekladie obvinenému za vinu, že by vedel o každom jednom skutku, naopak, z titulu svojej pozície vyššie postaveného člena zločineckej skupiny ani vedieť nemusel a ani ho to nemuselo zaujímať, a to až do doby, kým sa nezasiahlo do sféry jeho vplyvu, alebo nedošlo k ohrozeniu jeho záujmov.»*

29. Najvyšší súd v napadnutom uznesení zhrnul, že „... doposiaľ zistené skutočnosti odôvodňujú vo svojom súhrne s takým stupňom pravdepodobnosti, ktorý zodpovedá tejto fáze konania záver, že skutky, pre ktoré sú obvinení [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] trestne stíhaní, sa stali a vykazujú znaky trestného činu“. Najvyšší súd pritom prihliadal na výsluchy svedkov [REDAKOVANÉ] (ktorého výpoveď smeruje predovšetkým vo vzťahu k obvinenému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]), [REDAKOVANÉ] (ktorá vypovedala o tom, ako zaplatila 20 eur colníkom vo svojej prevádzke a postupne od nej žiadali peniaze), svedka [REDAKOVANÉ] (ktorý opísal konanie obvineného [REDAKOVANÉ]), ako aj svedkyne [REDAKOVANÉ], svedka [REDAKOVANÉ] (ktorý rovnako vypovedal, ako mu príslušník menom [REDAKOVANÉ], ktorý robil v jeho zariadení kontrolu, povedal, že keď mu hneď dá 400 eur, nebude musieť platiť 1500 eur), svedka [REDAKOVANÉ] (opisujúc svoju skúsenosť pri kontrole na diaľnici pri Kútoch podobne ako svedok [REDAKOVANÉ]). V predmetnej veci ďalej odkázal na výsluch agenta [REDAKOVANÉ], ktorý vypovedal o jednotlivých príslušníkoch finančnej správy, ich korupčnom správaní a o tom, aké informácie mal od obvineného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sám uviedol, že mal vedomosť sprostredkované od iných osôb o „chode“ na colnom oddelení, pričom tiež sa vyjadril k tomu, že chodil strážiť do zariadenia školiaceho strediska finančnej správy, v ktorom obvinený [REDAKOVANÉ] zastával pozíciu vedúceho, obvinený [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] aj sťažovateľ do tohto zariadenia chodievali a navštevovali obvineného [REDAKOVANÉ] v jeho kancelárii). Napokon poukázal tiež na zabezpečené prepisy zaznamenaných odposluchov.

30. Podľa najvyššieho súdu na závere o dôvodnom podozrení obvinených nič nemia ani ich námietky, že sa trestnej činnosti nedopustili.

31. Pri rozhodovaní o väzbe obvineného sa nerozhoduje o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzuje sa len to, či sú v danom štádiu trestného konania vo vzťahu k osobe obvineného zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujúce podozrenie zo spáchania skutkov vyšetrovaných trestných činov. Vykonané dokazovanie má vždy podporiť príslušné štádium trestného konania, v danom prípade väzobné rozhodovanie, pre ktoré je relevantné ako jeden z materiálnych predpokladov väzby dôvodné podozrenie, nie istota zo spáchania skutkov obvineným, ktorá je relevantným podkladom pre odsúdenie. Preto je hĺbkové, konečné hodnotenie dôkazov vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (I. ÚS 221/2019).

32. Na základe vyššie uvedených skutočností je treba prisvedčiť najvyššiemu súdu, že „v súčasnom, prvotnom štádiu konania, t. j. pri rozhodovaní o vzatí obvinených do väzby, sú skutky uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, založené na tam uvedených dôkazoch, postačujúce na vyslovenie záveru, že v preskúmvanej veci je daná základná materiálna podmienka

pre vzatie obvinených do väzby – dôvodné podozrenie zo spáchania skutkov kladených im za vinu, tak ako na to poukázala sudkyňa pre prípravné konanie v napadnutom uznesení“.

33. Na tom nič nemení ani argumentácia sťažovateľa predložená v podanej ústavnej sťažnosti – vo svojej podstate totiž sťažovateľ poukazuje len na to, že podľa jeho názoru mali orgány činné v trestnom konaní/súdy vyhodnocovať a najmä interpretovať získané dôkazy iným spôsobom – a to takým, ktorý je v prospech sťažovateľa [podľa bodu 36 podanej ústavnej sťažnosti: *„Podozrenia majú byť ďalej podložené prepismi záznamov z ITP, ktoré však orgány činné v trestnom konaní nesprávne vyhodnotili a ku ktorým poskytol obvinený vo svojom výsluchu rozumne vysvetlenia. Na základe chybných interpretácií dospeli orgány činné v trestnom konaní k urýchleným a nesprávnym skutkovým záverom, a preto do uznesenia o vznesení obvinenia zahrnuli aj Sťažovateľa. Výsluchom Sťažovateľa a ďalších spoluobvinených (predovšetkým spoluobvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]) sa nejasnosti a údajné podozrenia voči Sťažovateľovi rozplynuli, keďže tieto sa jasne a zrozumiteľne vysvetlili a objasnili.“* Obdobne v bode 41 ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukazuje na to, že vyšetrovateľ svoje závery urobil *„iba na základe nesprávne vyhodnotených ITP...“*].

34. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že utajený svedok (ktorého identitu ale sťažovateľ nepozná, iba sa domnieva, kto ním je) je voči nemu nepriateľsky naladený, z odôvodnenia (nielen) napadnutého uznesenia je zrejmé, že výpoveď utajeného svedka nebola kľúčová ani rozhodujúca pre posúdenie dôvodnosti vznesenia obvinenia (pozri bod 31 tohto uznesenia).

35. Skutočnosť, že podriadení členovia k postaveniu sťažovateľa v rámci zločineckej skupiny nevyповіdali, nevedie k záveru, že žiadne postavenie nemal. Ako konštatuje vyšetrovateľ na str. 161 uznesenia o vznesení obvinenia: *«Z vykonaného dokazovania teda vyplýva, že obvinený [REDAKOVANÉ] ako jeden z najvyšších predstaviteľov zločineckej skupiny celkové páchanie trestnej činnosti organizuje, je uzročený s tým, že sa „v teréne“ deje trestná činnosť a kým nezasahuje do jeho záujmov, tak sa danou vecou nezaobrá.»* Vyšetrovateľ v tomto smere aj v popise skutku (uvedeného v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia) konštatuje, že jeho úlohou bolo riadiť a koordinovať členov tak, aby si títo navzájom neprekážali, aby nedošlo k odhaleniu ich trestnej činnosti. Vzhľadom na túto jeho „úlohu“ skutočnosť, že nebol „v teréne“, nehrá žiadnu rolu. Ústavný súd poukazuje na výpoveď agenta a obvineného [REDAKOVANÉ], ktorý agentovi opisoval štruktúru skupiny s tým, že sťažovateľ má dostávať „držhubné“, aby bol ticho (pozri str. 43 uznesenia o vznesení obvinenia). Vyšetrovateľ zároveň v uznesení o vznesení obvinenia uvádza, že medzi členmi „v teréne“ a sťažovateľom bol medzičlánok – konkrétne podľa vyšetrovateľa obvinený [REDAKOVANÉ] (str. 146 uznesenia o vznesení obvinenia), a aj z tohto dôvodu je málo pravdepodobné, že by pri výsluchoch ohľadom konkrétnych udalostí mohli podriadení členovia spomínať priamo sťažovateľa (zároveň je však tým skôr dôležitá výpoveď obvineného [REDAKOVANÉ]).

36. V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že vzťah medzi ním a obvineným [REDAKOVANÉ] je výlučne profesionálny, možno poukázať na kontrolu vo vinárstve [REDAKOVANÉ] (pozri ZOI č. 128 z ITP pod krycím názvom [REDAKOVANÉ] z 26. septembra 2022 – zo záznamu vyplýva, že obvinený [REDAKOVANÉ] kontaktuje sťažovateľa a *«... pýta sa ho, že či pracuje, lebo, že mu volal z inšpekcie „[REDAKOVANÉ]“. Že či by sa spýtal, že či by sa niečo nedalo, že nevie kto je v [REDAKOVANÉ] od nejakého [REDAKOVANÉ] či jak sa volá tá rodina, že predáva burčák a že niečo tam „tržbu“, či by sa s tým nedalo nejak,*

len nemá hovoriť, že z inšpekcie... Pýta sa [REDAKOVANÉ], že či sa spýta nejak diplomaticky, na čo [REDAKOVANÉ] uvádza, že sa spýta...». Na uvedený rozhovor nadväzuje ZOI č. 129 z ITP pod krycím názvom [REDAKOVANÉ] z rovnakého dňa, kde sťažovateľ kontaktuje [REDAKOVANÉ] a uvádza mu, že všetko „ok“.

37. Sťažovateľovi je kladené za vinu aj to, že mal získať informácie o hroziacom trestnom stíhaní pre skupinu, čo sťažovateľ odmieta. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na str. 147 uznesenia o vznesení obvinenia a v tejto súvislosti na ZOI č. 64 z 3. októbra 2022 vykonanej v akcii pod krycím názvom [REDAKOVANÉ] z ktorého vyplýva rozhovor o skutku č. 5 a kde sa uvádza: „Hovorím nenechá ho hovoriť [REDAKOVANÉ]...“ a „že niekomu... [REDAKOVANÉ] mu raz zachránil riť...“ Ďalej vyšetrovateľ poukazuje na nadväzujúci rozhovor ZOI č. 68 a 69 v akcii s krycím názvom [REDAKOVANÉ] ktorý zachytáva rozhovor, ktorého účastníkom je okrem iného aj sťažovateľ. V tomto rozhovore dostáva sťažovateľ podrobné informácie, pričom jeden z mužov dá neznámu osobu na hlasitý odposluch a tretí muž uvádza, že mu teraz volali a sú už u neho (príslušníci inšpekcie, pozn.).

38. Napokon je potrebné poukázať na záver napadnutého uznesenia, kde najvyšší súd poukazuje na výpoveď obvineného [REDAKOVANÉ] z 9. mája 2023, ktorý sa vyjadril okrem iného aj k osobe sťažovateľa ako k vedúcemu stanice („... toto bol jeden prípad, kedy ma poprosil, aby som vybavil takúto žiadosť... potom ešte v jednom prípade, to bol prípad kontroly na letnom kúpalisku... išiel tam [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] povedal, že bufet... aby nebol kontrolovaný“).

39. Záver sťažovateľa, že sa jeho výsluchom nejasnosti a podozrenia rozplynuli, keďže sa jasne zrozumiteľne vysvetlili a objasnili, bol zjavne len jeho záverom, ktorý nezdieľal najvyšší súd ani ŠTS a tento záver nezdieľal ani ústavný súd. Zhodne so ŠTS a najvyšším súdom je aj ústavný súd toho názoru, že nateraz (nielen) záznamy z ITP dostatočným spôsobom preukazujú, že podozrenie zo spáchania skutkov kladených sťažovateľovi za vinu je dôvodné.

III.2. K dôvodnosti obvinenia uvedeného v bode 7 uznesenia o vznesení obvinenia (zločin zneužitia právomoci verejného činiteľa):

40. Sťažovateľ ďalej namietal, že skutok opísaný v bode 7 uznesenia o vznesení obvinenia v prvom rade nie je preukázaný a v druhom rade nevykazuje znaky zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa.

41. Podľa uznesenia o vznesení obvinenia (str. 161, pozn.) spáchanie skutku preukazuje ZOI č. 114, 115, 116, 117 a 118 z 21. júla 2022 a 22. júla 2022 vykonaných v rámci akcie s krycím názvom [REDAKOVANÉ] ako aj ZOI č. 54, 55 z 21. júla 2022 vykonaných v akcii s názvom [REDAKOVANÉ] pričom vyšetrovateľ poukázal aj na odôvodnenie k skutku opísanému v bode 1. Napokon spáchanie skutku preukazuje podľa vyšetrovateľa aj skutočnosť, že obvinení medzi sebou komunikovali inými prostriedkami ako prostredníctvom sieťových operátorov, teda prostredníctvom aplikácie SIGNAL, či inej – tu však zároveň vyšetrovateľ uvádza, že to považuje za dôkaz, pretože bolo preukázané, že ide o dohodnutý spôsob komunikácie medzi členmi zločineckej skupiny počas páchania trestnej činnosti (s odkazom na záznamy z ITP).

42. V zmysle uznesenia o vznesení obvinenia má z vykonaného dokazovania vyplývať, že «... obvinený [REDAKOVANÉ], ako jeden z najvyšších predstaviteľov zločineckej skupiny celkové páchanie trestnej činnosti organizuje, je uzročený s tým, že sa „v teréne“ deje trestná činnosť a kým nezasahuje do jeho záujmov, tak sa danou vecou nezaobrá». Zároveň má z vykonaného dokazovania vyplývať, že „nižšie postavení členovia zločineckej skupiny sú uzročení s tým, čo znamená jeho telefonický pokyn, aby upustili od kontroly či vyberania výpalného. Obvinený [REDAKOVANÉ] akonáhle zistí, že niektorý z jemu spriaznených podnikateľských subjektov je predmetom kontroly, či protiprávnej činnosti, zakročí a vydá pokyn nižšie postaveným členom zločineckej skupiny, v tomto prípade [REDAKOVANÉ], aby zabezpečil poslušnosť a odovzdanie a plnenie jeho príkazov jemu podriadených členov zločineckej skupiny, čo v tomto prípade vykonal [REDAKOVANÉ] a preto sa mu kladie za vinu účasť na tomto skutku v postavení pomocníka.“.

43. Vyšetrovateľ (aj s ohľadom na skutok popísaný v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia) konštatuje, že ide o typický „modus operandi“ obvineného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a na konštatovanie odôvodneného predpokladu, že sa skutok stal a že ho spáchali samotní obvinení, postačujú vykonané informačno-technické prostriedky, pričom o tom, čo a ako konkrétne sa na mieste stalo, bude vykonané ďalšie dokazovanie.

44. Z už uvedeného vyplýva, že vyšetrovateľ nevychádzal len z ITP (aj keď záznamy z ITP boli v tomto prípade nesporne najpodstatnejšie – treba však dodať, že nejde len o „dva záznamy ITP“, ako uvádza sťažovateľ), ale skutok bol posudzovaný vo vzájomných súvislostiach, a teda aj v súvislosti so skutkom uvedeným v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia.

45. Ústavný súd ani v týchto záveroch nevidí svojvôľu – aj podľa ústavného súdu predložené dôkazy nateraz dostatočným spôsobom odôvodňujú predpoklad, že k spáchaniu skutku, tak ako je opísaný v bode 7 uznesenia o vznesení obvinenia, došlo a že ho spáchal (aj) sťažovateľ.

46. Sťažovateľ ďalej namieta, že aj keby skutok preukázaný bol, potom nevykazuje znaky zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Výkon právomoci verejného činiteľa v sebe musí zahŕňať prvok moci a prvok rozhodovania, pričom podľa jeho názoru v skutku podľa bodu 7 uznesenia o vznesení obvinenia nebolo zo strany sťažovateľa voči žiadnej osobe uplatnené žiadne mocenské oprávnenie ani nešlo o mocenské rozhodovanie.

47. Na uvedené poukazuje ŠTS v odôvodnení uznesenia o vzatí sťažovateľa do väzby takto: „... Opodstatnenie má i právna kvalifikácia trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Tr. zák. Príslušníci finančnej správy pri výkone kontrol plnili úlohy Finančnej správy Slovenskej republiky na základe zákona č. 35/2018 o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V rámci svojho postavenia disponovali zákonom zverenou právomocou vzťahujúcou sa na rozhodovanie o právach a povinnostiach iných fyzických a právnických osôb vykonávajúcich živnostenskú, či podnikateľskú činnosť...“

48. Ústavný súd odkazuje predovšetkým na opis skutku podľa bodu 7 uznesenia o vznesení obvinenia, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ „... presne nezisteným spôsobom, najmä prostredníctvom aplikácie SIGNAL, či inej obdobnej aplikácie, kontaktoval ďalšieho, jemu podriadeného člena zločineckej skupiny... a odovzdal mu inštrukcie ako vec vybaviť a ako pri kontrole postupovať... následne kontaktoval obvineného [REDAKOVANÉ]...“

a odovzdal mu podrobné inštrukcie ako vec vybaviť... následne po týchto skutočnostiach obvinený [REDAKOVANÉ] vykonal zatiaľ nezistené opatrenia, aby obvinený [REDAKOVANÉ] z miesta kontroly odišiel, v rozpore s § 19 ods. 1 Zákona o správe daní o úkone nespísal zápisnicu a kontrolu ani nezaevidoval do informačných systémov Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky... čím týmto svojim konaním obvinení nesplnili povinnosť vyplývajúcu z ich právomoci.“

49. Napokon možno tiež odkázať na odôvodnenie vyšetrovateľa na strane 153 uznesenia o vznesení obvinenia, kde sa uvádza: «Čo sa týka samotného spôsobu fungovania zločineckej skupiny, k tomu bolo zistené, že jej podstatou a základným zdrojom príjmu je teda ovplyvňovanie priebehu kontrol na úseku elektronických registračných pokladníc, ako aj na úseku kontroly povinností na úseku medzinárodnej prepravy tovaru či osôb, najmä vytváraním podmienok na spáchanie korupčného konania, jednak zo strany podnikateľského subjektu, prípadne zo strany samotných členov zločineckej skupiny a v prípade, že úplatok nie je poskytnutý „dobrovoľne“, tak následným pritvrdením a teda vyhrázaním sa, že členovia zločineckej skupiny priamo, alebo prostredníctvom jej členov, zabezpečia opakované kontroly podnikateľského subjektu, jeho postih v správnom konaní a v konečnom dôsledku zabezpečia až uzavretie prevádzky. Súčasne používajú výšku sankcie a jej rozpätie ako nástroj vydierania, pokiaľ podnikateľský subjekt vyhovie ich požiadavkám, výška sankcie je vo výške 330,- EUR, teda v zákonnej minimálnej výške, pokiaľ nie, vyhrážajú sa uložením sankcie rádovo v tisícoch eur.... Zároveň si členovia zločineckej skupiny „nárokujú“ aj ďalšie osobitné „benefity“ v týchto prevádzkach a to v podobe bezplatného stravovania, tovaru zadarmo a podobne...»

50. So závermi sťažovateľa s ohľadom na uvedené ani v tomto prípade ústavný súd nesúhlasí.

III.3. K dôvodnosti väzby:

51. Sudkyňa pre prípravné konanie ŠTS uznesením rozhodla vo výroku II tak, že z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP zobrala sťažovateľa do väzby, teda preto, že z konania sťažovateľa alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie.

52. Sťažovateľ namieta, že v napadnutom uznesení nie sú uvedené žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by vyplývala dôvodná obava, že sťažovateľ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Ani s týmto záverom sťažovateľa nemožno súhlasiť.

53. Sudkyňa pre prípravné konanie v odôvodnení uznesenia ŠTS o vzatí sťažovateľa do väzby v prvom rade poukázala na závažnosť trestnej činnosti, pre ktorú bolo vznesené obvinenie, pričom táto je podľa nej významnou mierou zvyšovaná konaním spočívajúcim v členstve v zločineckej skupine. Podľa sudkyne „... samotný rozsah a charakter trestnej činnosti, mechanizmus fungovania zločineckej skupiny a jej dlhodobšie trvanie, závažnosť takejto trestnej činnosti znásobuje...“. K tomu zároveň podľa jej názoru pristupuje ďalší opodstatnený dôvod, a to obava z marenia objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie. U všetkých obvinených súd zistil riziko, že by v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti a v snahe vyhnúť sa trestu v rámci príprav svojej obhajoby navzájom koordinovali svoje výpovede, t. j. dohovárali sa na tom, aké skutočnosti uvedú, resp. aké fakty zamlia alebo skreslia tak, aby nebolo možné zistiť pravdivý stav vecí.

54. Vo vzťahu konkrétne k obvinenému [REDAKOVANÉ] a sťažovateľovi sudkyňa pre prípravné konanie uvádza, že je daný predpoklad, že ako osoby, ktoré zastávali riadiace pozície, budú kontaktovať príslušníkov na radových pracovných pozíciách či subjekty, ktoré spadali do kontrolnej právomoci SCÚ, ktoré dosiaľ neboli vypočítané na ten účel, aby skreslili udalosti spojené s ich obvinením a podali k tomu svoj výklad. Sudkyňa uvádza, že pretože v danom regióne dlhodobo pôsobili, možno usudzovať, že takéto väzby majú vytvorené. Rovnaké indicie možno zistiť aj zo zaznamenatej telefonickej komunikácie. Najvyšší súd sa s týmto zdôvodnením sudkyne pre prípravné konanie plne stotožnil.

55. Podľa najvyššieho súdu možno na vec aplikovať aj závery ústavného súdu vyslovené v uznesení č. k. IV. ÚS 278/2021, z ktorého okrem iného vyplýva, že: *«konkrétnou skutočnosťou»* v zmysle *návetia § 71 ods. 1 Trestného poriadku nie je len manipulačné konanie obvineného po čine (v nadväznosti na možnosť trestného stíhania alebo už v jeho rámci), ale taká skutočnosť môže byť dostatočne vymedzená aj povahou skutku, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, pokiaľ je obvinenie adekvátne podložené pre záver o dôvodnom podozrení zo spáchania trestného činu (môže ísť aj o relevantné okolnosti týkajúce sa osoby obvineného, napríklad o jeho kriminálnu minulosť, čo v tomto prípade ale nie je aktuálne).*»

56. V tomto smere ústavný súd závery ŠTS a najvyššieho súdu zdieľa a podporne poukazuje na uznesenie o vznesení obvinenia, z ktorého vyplýva, že okrem iného sa mu kladie za vinu, že získaval informácie o oznámenej trestnej činnosti zločineckej skupiny a následne tieto informácie zdieľal s nižšie postavenými členmi zločineckej skupiny pre účely dojednávania postupu, pripravoval seba, ako aj ďalších členov zločineckej skupiny na operatívne vyťažovanie zo strany inšpekcie, zladenia výpovedí, prípravy obhajoby a vykonania iných protipatrení, aby nedošlo k ohrozeniu záujmov a činnosti zločineckej skupiny ako celku. Ako je už konštatované, nateraz je obvinenie aj podľa ústavného súdu adekvátne podložené pre záver o dôvodnom podozrení zo spáchania trestného činu.

III.4. K testu proporcionality a doktríny zosilnených dôvodov pri rozhodovaní o trvaní väzby:

57. Napadnutým uznesením najvyšší súd zhodne so sudkyňou pre prípravné konanie podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) TP väzbu nenahradil písomným sľubom obvineného a ani dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom poukázal na to, že u obvinených bol ustálený dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP, čo *ex lege* vylučuje možnosť náhrady väzby. Sťažovateľ poukazuje na to, že názor o nemožnosti nahradenia väzby v prípade dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP je prekonaný (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Tost/35/2015).

58. Judikatúra predkladaná sťažovateľom je v okolnostiach posudzovanej veci plne aplikovateľná, avšak podľa ústavného súdu nie je pravda, že by ŠTS alebo najvyšší súd túto neaplikovali.

59. Z odôvodnenia uznesenia ŠTS o vzatí sťažovateľa do väzby vyplýva, že sudkyňa pre prípravné konanie návrh sťažovateľa na nahradenie väzby meritórne preskúmala, pričom konštatovala, že *„... nahradenie väzby v tomto prvotnom štádiu konania nemožno považovať za dostatočné z materiálneho hľadiska. Súd prihliadol na osoby obvinených, ich rodinné zázemie, profesijné a hmotné predpoklady pre vytváranie a vedenie riadneho spôsobu života. Na druhej strane má na zreteli charakter trestnej činnosti kladenej im za vinu, ako i stav trestného konania*

po vznesení obvinenia, kedy zatiaľ neboli vykonané všetky potrebné dôkazy relevantne procesným spôsobom. Pre riadne objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie je podľa názoru súdu prvého stupňa nevyhnutná izolácia obvinených v nápravno-výchovnom zariadení. Preto nie je možné účel väzby v tomto štádiu konania dosiahnuť jej nahradením poukazujúc pritom na čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a jeho prednosť pred vnútroštátnou úpravou podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

60. Rovnako tak aj najvyšší súd konštatoval, že „*pokiaľ ide o všetkých obvinených, súd dospel k záveru, že vzhľadom na dôvody väzby v kontexte s charakterom trestnej činnosti a s poukazom na riziko, ktoré hrozí v prípade, že by boli prepustení na slobodu, je záujem na objasnení trestnej činnosti bez marenia tohto objasnenia vyšší a preto nie je možné nahradiť väzbu písomným sľubom, dohľadom probačného a mediáčného úradníka aj s prípadným uložením primeraných obmedzení a povinností... nakoľko žiadna z týchto alternatív neposkytuje dostatočnú záruku eliminácie obavy z možného kolúzneho konania.“*

61. Súdny teda zjavne vychádzali z judikatúry uvádzanej sťažovateľom, návrh sťažovateľa na nahradenie väzby preskúmali a svoje rozhodnutie riadne (a logicky) zdôvodnili, a to aj s ohľadom na test proporcionality, na ktorý ďalej sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje (namietajúc, že v napadnutom uznesení absentuje).

62. Vychádzajúc z uvedeného odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd vo všeobecnosti konštatuje, že právne závery najvyššieho súdu korešpondujú so skutkovými zisteniami, a tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých skutkových okolností významných pre rozhodovanie o väzobnej otázke. Najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia ústavne súladným spôsobom vyjadril ku všetkým relevantným námietkam sťažovateľa, pričom toto odôvodnenie nemožno označiť za formalistické alebo stereotypne formulované. Po preskúmaní spôsobu a rozsahu napadnutého uznesenia dospel ústavný súd k záveru, že z neho nevyplýva svojvôľa alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

63. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie svojho práva na ochranu osobnej slobody (čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 9 paktu a čl. 5 ods. 4 dohovoru) ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.4. K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

64. Rozhodovacia činnosť EŠLP jednoznačne vymedzila záver, že záruky čl. 6 dohovoru sa v „*trestných*“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „*oprávnenosti*“ obvinenia („*bien-fondé*“), a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného, režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister proti Rakúsku, rozsudok EŠLP z 26. 6. 1968, č. 1936/63 a Matznetter proti Rakúsku, rozsudok EŠLP z 10. 11. 1969, č. 2178/64). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

65. Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07, III. ÚS 622/2016). Ustanovenie čl. 6 dohovoru pritom predstavuje z hľadiska jeho pôsobnosti, výkladu a aplikácie jeden celok. Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 6 ods. 2 a 3 dohovoru sa preto tiež týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby.

66. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu vydaným v konaní o väzbe a obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, povedané tiež inak, z dôvodu neaplikovateľnosti čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na väzobné konanie, boli sťažovateľom formulované námietky porušenia uvedených článkov ústavy a dohovoru dotknutým rozhodnutím najvyššieho súdu posúdené ako zjavne neopodstatnené, a preto ústavný súd v tejto časti rovnako odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

67. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu